

Händelseförloppet i *Fyra friares fiasko* (*Kärt besvär förgäves*)

Hela pjäsen utspelar sig i Navarra, i en park utanför kung Ferdinands slott

AKT I

Text: Roland Heiel

Scen 1

Ferdinand, kung av Navarra, föreslår att man vid hovet ska ägna tre år åt "studium av livets svåra konst" och under den tiden inte träffa kvinnor. Longaville och Dumain samtycker.

Biron menar att livet studeras bättre i verkligheten än ur böcker. Han säger att prinsessan av Frankrike med följe snart kommer till slottet. Kungen medger ett undantag

Stolle lämnar brev från spanjoren Armado, som omständigt beskriver hur Skalle mot reglerna träffat Jakobina. Skalle döms till en vecka på vatten och bröd bevakad av Armado.

Scen 2:

Armado tjafsar med sin page Mal, som driver med honom. Armado säger att han har lovat att studera i tre år och berättar att han är förälskad i Jakobina.

Stolle dyker upp med Skalle och Jakobina. Armado visar sin kärlek till Jakobina, ber Mal ta hand om Skalle, och när alla gått, ger han en smått patetisk monolog om kärlek.

AKT II

Scen 1

Prinsessan av Frankrike har anlänt med sitt följe. Eftersom kvinnor inte släpps in vid hovet skickar hon dit Boyet för be kungen om ett personligt samtal.

Prinsessan talar med sina hovdamer Marie, Catharine och Rosaline. De känner till och är var och en förtjust i kungens hovmän Longaville respektive Dumain och Biron.

Boyet meddelar kvinnorna att kungen sagt att de kan tälta vid slottet. Kungen med hovmän anländer, kvinnorna maskerar sig. Kungen klandras för dåligt mottagande.

Prinsessan lämnar kungen ett brev från sin far om en påstådd skuld. Biron och Rosaline pratar. Biron, Longaville och Dumain frågar var för sig Boyet om damernas namn.

AKT III

Scen 1

Armado beordrar Knott att frige Skalle som ska lämna ett kärleksbrev till Jakobina. Knott raljerar över Armados förälskelse och hämtar sedan Skalle som får brevet.

Skalle möter Biron som ber honom lämna ett kärleksbrev till Rosaline. I en monolog erkänner Biron motvilligt att han är förälskad.

Kostymdesign för Catharine av J Gower Parks. London, 1931.

AKT IV

Scen 1

Prinsessan är på jakt med sitt följe. Skalle kommer med Biron's brev men levererar i stället Armados. Boyet läser högt. De förstår av den pretentiösa stilen att det är från Armado.

Holofernes och Natanael pratar om jakt på ett invecklat vis, som Stolle inte förstår. Skalle kommer med Jakobina som letar efter en läskunnig person som kan läsa brevet hon fått.

Natanael läser brevet, som är en sonett från Biron. Holofernes inser att brevet är avsett för Rosaline.. Han tror brevet kan vara viktigt och ber Jakobina ge det till kungen.

Scen 3

Biron beklagar att han är kär. Han gömmer sig för kungen som gömmer sig för Longaville som gömmer sig för Dumain. När de tror sig ensamma läser de dikter som visar att de är kära.

Longaville menar att Dumain är illojal. Kungen anklagar dem för att ha brutit eden. Biron tycker kungen är en hycklare. Jakobina kommer med Biron's kärleksbrev. Han erkänner.

Biron menar att eden de svurit är onaturlig och att de borde studera kärleken. Han får medhåll och de planerar att underhålla damerna i deras tält för att kunna fria till dem.

AKT V

Scen 1

Armado berättar för Holofernes, Natanael och Skalle att kungen har bett honom ordna ett festspel för prinsessan. Holofernes föreslår ett med titeln *De nio hjältarna*.

Prinsessan kommer med idén att kvinnorna ska maskera sig och bära varandras smycken, för att friarna på så sätt ska vända sig till fel kvinna.

Männen tillbaka utan masker och bjuder in kvinnorna till hovet. Drottningen menar att männen då skulle bryta edan. Kvinnorna skojar om ryssarna som varit där.

Skalle kommer in som Pompejus, Natanael som Alexander, Holofernes som Judas, Knott som Herkules och Armado som Hektor. Publiken häcklar och kommenterar deras spel.

Kungen och Biron talar om hur viktig kärleken är. Kungen vill ha ett kärlekslöfte från prinsessan, som lovar att bli hans om han lever i "avskildhet från världens fröjd" i ett år.

Rosaline, som tycker att Biron är en respektlös skämtare, vill att han under ett år dagligen ska besöka sjuklingar för att lära sig att vara mer lyhörd i sitt skämtande.

Scen 2

Prinsessan och hennes hovdamer gör narr av friarna och jämför dikter och smycken de har fått av dem. De slår fast att kärleken har stort inflytande på människor.

Kungen och hovmän in förklädda. Kvinnorna vägrar dansa. Männent tar fel kvinna avsidet och förklarar sin kärlek. Kvinnorna driver med männen, som går därifrån.

Männen blir varse att de friat och gett gåvor till fel kvinnor. Biron anklagar Boyet för att ha spionerat och berättat för kvinnorna om männens förklädnad.

Skalle avbryter Armado och säger att Jakobina är i tredje månaden och att Armado är fadern. De bråkar och hetsas av Biron och Dumain att göra upp men lugnar sig.

Katarina och Maria kräver att Dumain och Longaville ska vänta på dem i ett år. De lovar vara trogna men ombeds inte avlägga någon ed, så att de inte svär falskt igen.

Armado kommer tillbaka och ber de församlade att 'teatergruppen' ska få avsluta spelet med en sång "till ugglans och gökens lov". Kungen kallar in dem och de sjunger.

Boyet kommer och berättar att han hört hur herrarna planerat att klä ut sig till ryssar och att var och en av dem ska komma med en kärleksförklaring till respektive dam.

Kvinnorna gör sig lustiga över männens frieri. De bestämmer sig för att driva med dem och berätta för dem om "narrarna som kom på rysk visit och snopna vände om".

Skalle meddelar att festspelet *De nio hjältarna* kan börja. Kungen vill förbjuda spelet. Han tror att han själv och hovmännen kommer bli utskämda. Prinsessan vill dock se det hela.

Sändebudet Mercadé kommer med bud om att kungen av Frankrike, prinsessans far, är död. Spelet avbryts. Prinsessan gör sig klar att resa och ber om ursäkt för att de skämtat.

Personer

Namnen är från Bergstrands tolkning av pjäsen. I Hagbergs tolkning (*Kärt besvär förgäves*) har några rollkaraktärer andra namn. Se fotnoter.

Ferdinand - kung av Navarra

Biron

Longaville

Dumain

Prinsessan av Frankrike

Rosaline¹

Maria

Catherine²

Jakobina³ - en mjölkerska

Boyet - en hovman hos prinsessan

Armado - en skrytsam spanjor

Stolle⁴ - en konstapel

Skalle - en bonddräng

Knott⁵ - Armados betjänt

Natanael - en lantpräst

Holofernes - en lärare

Mercadé - enbudbärare

En skogvaktare

Kungens sviter

Prinsessans sviter

¹Rosalina, ²Katarina, ³Jaquenetta, ⁴Dumm, ⁵Mal

Rollerna i samma ordning i Shakespeares original (varianter inom parentes): King Ferdinand, Berowne (Biron) Longaville (Longueville), Dumain, Princess of France, Rosaline, Maria, Catherine, Boyet, Don Adriano de Armado, Dull, Costard, Moth, Nathanael, Holofernes, Mercadé, A Forester, Lords and Attendants.

